

Obligatorisk læringstilbud til 1-årige - Baggrundsnotat

I henhold til lovgivningen om obligatorisk læringstilbud til 1-årige børn i udsatte boligområder, vil Fredericia Kommune skulle etablere obligatorisk læringstilbud til et antal børn fra udsatte boligområder. Dette notat fremhæver de vigtigste opmærksomhedspunkter i lovgivningen og giver forslag til, hvordan lovgivningen kan implementeres i Fredericia Kommune.

Målgruppen

Følgende børn er i målgruppen:

1. Alle børn med bopæl i et udsat boligområde (Ullerupdalvej og Korskærvej) som ikke er optaget i et dagtilbud, når de fylder 1 år. Loven omfatter ikke børn, som pr. 1. juli 2019 er fyldt 9 måneder.
2. Alle børn i et udsat boligområde som i alderen 1-2 år udmeldes af et dagtilbud og ikke optages i et andet.
3. Alle børn mellem 1 og 2 år, der flytter ind i et udsat boligområde.

Barnet skal som udgangspunkt forblive optaget i et obligatorisk læringstilbud indtil kommunen gennemfører den lovpligtige sprogvurdering efter dagtilbudslovens §11. Det er i Fredericia typisk, når barnet er ca. 2,9 år.

En opgørelse viser, at der pr. 1.4. 2019 er to børn i målgruppen i Fredericia Kommune.

Læringstilbuddets placering

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, hvor i kommunen det obligatoriske læringstilbud placeres.

Det foreslås, at det obligatoriske læringstilbud gives i den kommunale eller selvejende institution, som pladsanvisningen peger på. Det skal bl.a. ske under hensyntagen til, at der fra 1. januar 2020 højst må nyoptages 30% børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution. Desuden skal der tages hensyn til bredden i børnegruppen. Endelig undgår man på den måde, at en enkelt institution skal holde ledige pladser til tilbuddet.

Læringstilbuddets indhold

Ifølge vejledningen til loven skal børnene "have mulighed for at indgå i lege, rutinesituationer og andre pædagogiske aktiviteter med de øvrige børn i daginstitutionen i det tidsrum, hvor

barnet er til stede i daginstitutionen". Endvidere skal indsatsen tilrettelægges i overensstemmelse med den pædagogiske læreplan for aldersgruppen.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, hvordan de 25 timers tilbud skal placeres.

Det foreslås, at de 25 timer som udgangspunkt fordeles på ugens 5 dage under hensyntagen til lokale behov, herunder de planlagte pædagogiske aktiviteter samt barnets søvnrytme. Det betyder i praksis, at forældrene skal have afleveret barnet i daginstitutionen senest kl. 9 hver morgen, så mulighederne for at indgå i pædagogiske aktiviteter optimeres.

Målrettede forløb for børn

En del af indholdet i det obligatoriske læringstilbud er såkaldt målrettede forløb for børn, der skal understøtte formålet med loven. Der skal således i henhold til loven iværksættes målrettede forløb for børnene med et tydeligt børneperspektiv og med henblik på følgende:

- At styrke børnenes dansksproglige kompetencer
- At styrke børnenes generelle læringsparathed
- At introducere børnene til danske traditioner, normer og værdier

Forløbene skal integreres mest muligt i den almindelige hverdag i dagtilbuddet, så børnene indgår i legen, børnefællesskaberne og de pædagogiske aktiviteter.

I Fredericia Kommune modtager alle børn i vuggestuen målrettede opstartsforløb, der understøtter sprog, respekt, ligeværd, demokrati og læringsparathed. Det sikres ved, at modtagende institutioner alle udarbejder:

- Årshjul der beskriver det pædagogiske arbejde med årstider og traditioner.
- Ved hjælp af SMTTE-modellen planlægges temaer (3 om året), hvor der opstilles mål for både sproglige og følelsesmæssige indsatser tilpasset børnenes forskellige udviklingstrin. Arbejdet med barnets sproglige udvikling tager afsæt i Sprogtrappen, der giver mulighed for at følge og støtte barnets sproglige udvikling systematisk og kontinuerligt.
- Tydelig fordeling af børn i løbet af en uge (over en 3 måneders periode), så der tages højde for at børn både er sammen med jævnaldrende og med yngre og ældre børn.
- Alle institutioner arbejder efter den styrkede pædagogiske læreplan.

Det vurderes derfor, at alle kommunale og selvejende dagtilbud i Fredericia Kommune kan opfylde kravene om målrettede forløb for børn, som de fremgår i loven.

Det forventes at ministeriet udarbejder materialer, der kan understøtte arbejdet.

Målrettede forløb for forældre

Der skal ligeledes iværksættes målrettede forløb for forældrene, hvor de bl.a. skal vejledes om:

- Hvordan de kan støtte op om deres barns deltagelse i det obligatoriske læringstilbud
- Hvordan de kan understøtte deres barns dansksproglige kompetencer og introducere barnet til danske normer, værdier og traditioner
- Hvordan de kan støtte barnets generelle læringsparathed samt motivation, vedholdenhed og sociale kompetencer.

I Fredericia Kommune forventes forældrene med børn i et obligatorisk læringstilbud som udgangspunkt at indgå i samarbejdet på niveau med alle andre forældre, og inviteres derfor til at være sammen med barnet i institutionen i opstartsfasen samt til at deltage i forældrearrangementer. Derudover er der skærpede krav til forældrene, som er omfattet af det obligatoriske tilbud. Forældrene skal således som del af det obligatoriske tilbud deltage i særligt målrettede forløb indenfor en periode på tre måneder. I denne periode inddrages forældrene i det obligatoriske læringstilbud særligt intensivt i samarbejdet.

Den første måned er der fokus på den gode opstart, introduktion til kulturen og hverdagen i et dansk dagtilbud samt barnets begyndende selvhjulpethed. De følgende to måneder er der særligt fokus på barnets sprog. Det sker på følgende måde:

Første måned

Familien inviteres til obligatorisk intromøde i institutionen af ca. en times varighed. Familien vejledes bl.a. i, hvordan de ca. 30 minutter dagligt skal understøtte barnets begyndende selvhjulpethed igennem familiens rutiner. Primærpædagogen følger op på dette sammen med forældrene hver anden uge, hvor man på opfølgingsmøder taler om, hvordan det er gået i både hjem og dagtilbud, og hvad der skal være fokus på den næste periode.

Anden og tredje måned

Forældrene vejledes på baggrund af den pædagogiske læreplan og Sprogtrappen i, hvordan de kan understøtte deres børns sproglige udvikling mindst 30 minutter over hele dagen. Dette sker på et møde med det pædagogiske personale af ca. en times varighed. Her vil også ministeriets inspirationsmateriale blive udleveret og gennemgået. Det pædagogiske personale følger op på arbejdet sammen med forældrene hver anden uge, hvor man afsætter en time til at drøfte barnets udvikling og trivsel. PPR og CPU kan inddrages hvis det skønnes nødvendigt.

Når de tre måneder er gået, deltager forældrene i et opfølgingsmøde, hvor der dels tales om, hvordan de tre måneder er gået, dels laves der aftaler for det videre samarbejde i det obligatoriske læringstilbud.

Registrering af fremmøde og orientering til kommunen

I henhold til Dagtilbudsloven § 44d er det lederen i den enkelte institution der er ansvarlig for at registrere fremmødet i det obligatoriske læringstilbud. Lederen er ansvarlig for at informere kommunen, hvis barnet eller forældrene ikke deltager i de målrettede forløb, jf. §44b stk. 3 og 4, eller barnet over en periode på 1 kalendermåned benytter det obligatoriske læringstilbud mere eller mindre end 25 timer om ugen.

I de institutioner, hvor der etableres obligatorisk læringstilbud, vil Børn & Unge sikre, at lederen vejledes i, hvordan registreringspligten overholdes.

Forældrenes forpligtelse og kommunalbestyrelsens afgørelse om standsning af børneydelse

I henhold til Dagtilbudsloven § 44e fremgår det, at forældre til børn, der er optaget i et obligatorisk læringstilbud, har pligt til at lade deres barn deltage i det obligatoriske læringstilbud eller forestå en indsats, der står mål med det obligatoriske læringstilbud jf. § 44f, stk. 1. Forpligtelsen til at lade et barn deltage i et obligatorisk læringstilbud indebærer, at forældre skal sikre, at

- 1) barnet og begge forældre deltager i de målrettede forløb jf. § 44b stk. 3 og 4 og
- 2) barnet ikke benytter det obligatoriske læringstilbud mere eller mindre end 25 timer om ugen.

I henhold til Dagtilbudslovens § 44e stk. 2 skal Kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om standsning af børneydelsen efter reglerne i lov om børne- og ungeydelse, hvis forældrene ikke overholder deres pligt efter stk. 1 og den manglende overholdelse ikke beror på undskyldelige omstændigheder. Med undskyldelige omstændigheder menes nedsat psykisk funktionsevne hos forældrene.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen uddelegerer afgørelsen til Børn & Unge. Afgørelsen ledsages af partshøring og kan ankes.

Forældres mulighed for at forestå indsatsen selv

Forældre har mulighed for at forestå indsatsen selv, såfremt deres indsats lever op til formålet med det obligatoriske læringstilbud som beskrevet ovenfor.

Hvis forældrene ønsker at forestå indsatsen selv, skal dette meddeles skriftligt til kommunen før barnet skal optages i et obligatorisk læringstilbud.

Kommunalbestyrelsen skal herefter føre tilsyn med forældrenes indsats. I tilsynet skal der lægges særlig vægt på forældrenes danskundskaber. Vurderingen gælder som udgangspunkt begge forældre og baseres på om begge forældre har bestået 9. klasse, prøve i Dansk 3 eller tilsvarende.

Første tilsynsbesøg skal være gennemført inden for den første måned. Såfremt tilsynet godkendes, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der ikke gennemføres flere tilsynsbesøg. Kan tilsynet ikke godkendes, skal barnet optages i obligatorisk læringstilbud.

Det foreslås, at Børn & Unge varetager tilsynet med de forældre, der ønsker at varetage indsatsen selv.

Økonomi

Det obligatoriske læringstilbud skal stilles gratis til rådighed for forældrene. Dog skal forældrene selv betale for mad og bleer. Kommunens tilskud til pladsen er således 100%. Det anslås, at der i gennemsnit vil være 5-7 børn pr. kalenderår i en fuldt indfaset model i 2021, der skal være i læringstilbuddet. Denne vurdering baserer sig på en opgørelse over de børn, der pr. 1.4. 2019 ville være i målgruppen.

Det forventes, at Fredericia Kommune kompenseres via økonomiaftalen med finansministeriet.